

ÎNCHEIERE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandr Țîbulschi și avocatul acestuia Igor Ciuru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Denis Tripăduș împotriva lui Alexandr Țîbulschi cu privire la instalarea în casa de locuit, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral, partajarea în natură a bunului imobil,

și cererea reconvențională a lui Alexandr Țîbulschi împotriva lui Denis Tripăduș, Ecaterina Tripăduș și Valentina Ciaichina cu privire la declararea nulității contractelor de donație,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandr Țîbulischi și menținută hotărîrea Judecătoriei Bălți din 21 mai 2015, prin care acțiunea inițială a fost admisă parțial, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 06 iulie 2011, Denis Tripăduș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandr Țîbulschi cu privire la instalarea în casa de locuit, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral, partajarea în natură a bunului imobil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este proprietarul a ½ cotă-parte din casa de locuit de pe str.Movilă 8, mun. Bălți în baza contractului de donație din 06 februarie 2010 de la mama lui - Tripăduș Ecaterina.

Ciaichina Valentina i-a donat ¼ cotă-parte din casa de locuit. Aceste contracte de donație au fost înregistrate la OCT Bălți la 04 martie 2010. Pîrîtul este proprietar a ½ cotă-parte din casă.

După înregistrarea contractelor de donație la OCT Bălți a încercat să se instaleze în casa de locuit, însă pîrîtul refuză categoric să-i permită instalarea în casă.

Cere, Denis Tripăduș instalarea în casa de locuit și obligarea lui Alexandr Țîbulschi de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil.

La 19 octombrie 2011, Denis Tripaduș a înaintat cerere de concretizare a acțiunii prin care a solicitat încasarea de la Alexandr Țîbulschi a prejudiciului material în mărime de 40 000 lei, prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei și obligarea lui de a-i cere scuze public.

La 04 mai 2012, Denis Tripăduș a înaintat o cerere de suplinire a pretențiilor, prin care a solicitat partajarea în natură între el și pîrîit coproprietatea comună pe cote părți ce constituie casa de locuit și terenul aferent din mun. Bălți, str. Movilă 8 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 20 februarie 2013, Alexandr Țîbulschi a depus cerere reconvențională împotriva lui Denis Tripăduș cu privire la declararea nulă a contractelor de donație.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamantul a indicat că, are mari dubii în ceea ce privește contractele de donație efectuate de către Stepan Țîbulschi către Ecaterina Tripăduș și Valentina Ciaichina din 19 mai 2005, prin care Stepan Țîbulschi le-a donat $\frac{1}{2}$ din imobilul situat în mun. Bălți, str. Movilă 8, iar la rîndul lor Ecaterina Tripăduș și Valentina Ciaichina au donat părțile sale lui Denis Tripaduș. Aceste contracte le consideră ilegale.

Pe această adresă locuiește el cu mama sa Evghenia Țîbulschi. Toți anii a făcut reparații, a avut grijă de casă, a achitat toate serviciile. Despre contractele de donație nu a știut nici el dar nici mama sa.

La 19 mai 2005 cînd a fost încheiat contractul de donație, de către tatăl său Stepan Țîbulschi, el nu se afla acasă, ci era la sanatoriu, despre aceste contracte de donație a aflat nu demult, cînd a primit cererea de chemare în judecată. Ei prin înșelăciune l-au impus pe Stepan Țîbulschi să doneze partea sa de imobil. La acel moment Stepan Țîbulschi era într-o stare gravă, era bolnav de cancer.

Cere, Alexandr Țîbulschi respingerea cererii de chemare în judecată a pîrîitului Denis Tripăduș și declararea nulă a contractului de donație nr. 3046 din 19 mai 2005, încheiat între Stepan Țîbulschi și Ecaterina Tripăduș, Valentina Ciaichina, declararea nulă a contractului de donație nr.793 din 26 februarie 2010 încheiat între Ecaterina Tripăduș și Denis Tripăduș și declararea nulă a contractului de donație din 26 februarie 2010, încheiat între Valentina Ciaichina și Denis Tripăduș.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 07 iunie 2013 a fost scoasă de pe rol cererea reconvențională înaintată de către Alexandr Țîbulschi.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 07 iunie 2013 au fost atrași în calitate de coreclamanți Natalia Tripăduș și Valeria Tripăduș.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 07 iunie 2013 acțiunea a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 februarie 2014 a fost admis apelul și recursul declarat de Alexandr Țîbulschi. A fost casată hotărîrea și încheierea Judecătoriei Bălți din 07 iunie 2013, cu restituirea pricinii spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 21 mai 2015 acțiunea inițială a fost admisă parțial. A fost partajată casa de locuit cu suprafața de 91,6m.p. cu nr. cadastral 0300208.434.01, construcția accesorie cu suprafața de 20,2 nr. cadastral 0300208.434.02 și lotul de teren cu suprafața de 0,0335 ha cu nr. cadastral 0300208.434, amplasate pe str. P. Movilă 8, mun. Bălți, modul de partajare fiind

stabilit prin constatarea specialistului din 14 septembrie 2012 varianta I, după cum urmează:

S-a atribuit lui Denis Tripăduș 1/2 cotă-parte din bunurile imobile și anume: 27,9 m.p. din suprafața totală a casei de locuit lit. A (încăperea nr.1-7,7 m.p. încăperea nr.2 - 3,8 m.p., încăperea nr.3 - 16,4 m.p.), veranda lit. a și sectorul de teren cu suprafața de 167,5 m.p. (pe plan vopsit cu culoarea roșie); s-a atribuit lui Alexandr Țîbulschi 1/2 cotă-parte din bunurile imobile și anume: 34,8 m.p. din suprafața totală a casei de locuit lit.A (încăperea nr.4-18,5 m.p., încăperea nr.5 - 6,1 m.p., încăperea nr.6 - 10,2 m.p.), garaj și sectorul de teren cu suprafața de 167,5 m.p. (pe plan vopsit cu culoarea albastră).

Pentru a stabili acest mod este necesar de efectuat următoarele măsurări: din p.A în p.B - 1,00 m, p.B a uni cu p.C (colțul casei), din p.C în p.D - 7,10 m, din p.E în p.I - 3,10 m, din p.E în p.K- 2,00 m, din p.K în p.L - 6,00 m, din p.N (de la garaj) în p.M - 7,60 m, din p.L în p.M - 3,60 m.

S-a obligat Alexandr Țîbulschi să-i permită lui Denis Tripăduș accesul pe terenul aferent peretelui marcat cu lit.A-B-C-D.

S-a obligat Denis Tripăduș să-i permită lui Alexandr Țîbulschi accesul pe terenul aferent marcat cu lit.E-I.

S-a instalat Denis Tripăduș și membrii familiei lui în cota-parte din casa de locuit amplasată pe str.P.Movilă, 8, mun.Bălți.

S-a obligat Alexandr Țîbulschi să nu creeze obstacole lui Denis Tripăduș și membrilor familiei lui în folosirea spațiului locativ și terenul aferent atribuite.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Acțiunea reconvențională înaintată de Alexandr Țîbulschi a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 iunie 2015, Alexandr Țîbulschi a declarat apel nemotivat, apoi la 25 august 2015 a declarat apel motivat împotriva hotărârii date, cerând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar cea reconvențională să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2015 a fost respins apelul declarat de către Alexandr Țîbulschi și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că prin contractul de donație nr.793 din 26 februarie 2010 Ecaterina Tripăduș a donat lui Denis Tripăduș ¼ cotă-parte din casa de locuit cu suprafața de 91,6 m.p., ¼ cotă-parte din construcții auxiliare cu suprafața de 20,2 m.p. și 1/4 din terenul aferent cu suprafața de 0,0335 ha, situate în mun. Bălți, str.P.Movilă 8 (f.d.10-12).

Prin contractul de donație nr.792 din 26 februarie 2010 Valentina Ciaichina i-a donat lui Denis Tripăduș ¼ cotă-parte din casa de locuit cu suprafața de 91,6 m.p., ¼ din construcții auxiliare cu suprafața de 20,2 m.p. și 1/4 din terenul aferent cu suprafața de 0,0335 ha, situate în mun. Bălți, str. P. Movilă 8 (f.d.13-15).

Dreptul de proprietate a lui Denis Tripăduș asupra bunului imobil: casa ce locuit cu suprafața de 91,6 m.p. cu nr.cadastral 0300208.434.01, construcția accesorie cu suprafața de 20,2 m.p. cu nr.cadastral 0300208.434.02 și lotul ce teren cu suprafața de 0,0335 ha cu nr.cadastral 0300208.434, amplasate pe str.P.Movilă 8, mun.Bălți a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu cota parte ½ în baza contractelor de donație nr.792 și nr.793 din 26 februarie 2010 la data de 02 martie 2010, iar dreptul de proprietate asupra aceluiași imobil cu cota parte de ½ a fost

înregistrată după Alexandr Țîbulschi în baza contractului de donație nr.6848 din 29 iulie 2010 la data de 14 februarie 2011 (f.d.49-50).

Intimatul Denis Tripăduș a invocat precum că, Alexandr Țîbulschi îl împiedică să se instaleze cu traiul în bunul imobil ce-i aparține, fapt care a generat adresarea reclamantului cu acțiune în justiție.

Referindu-se la prevederile art. 315, 316 Codul civil, reclamantul Denis Tripăduș pretinde partajarea casei de locuit și terenului aferent din mun. Bălți, str. P. Movilă nr. 8, instalarea lui și a familiei acestuia cu traiul în spațiul locativ ce îi aparține cu drept de proprietate, precum și obligarea pîrîtului să nu creeze obstacole în folosirea bunului imobil și a terenului.

Pentru a stabili posibilitatea partajului bunurilor imobile în natură, prima instanța la demersul lui Denis Tripăduș a dispus efectuarea expertizei tehnico-științifice.

Prin constatarea specialiștilor cu privire la partajarea în natură bunului imobil (f.d.166-171), a fost propus o singură variantă de partaj a bunurilor imobile situate în mun. Bălți, str. P. Movilă, 8.

Instanța de apel a menținut drept legal partajul bunurilor imobile efectuată de prima instanță conform variantei propuse de către specialiștii, atribuindu-i lui Denis Tripăduș partea care a solicitat acesta și l-a obligat pe Alexandr Țîbulschi să nu creeze obstacole lui Denis Tripăduș și membrilor familiei lui în folosirea spațiului locativ și terenul aferent atribuite.

Totodată, instanța de apel a fost de acord cu concluzia primei instanțe privind respingerea acțiunii reconvenționale a lui Alexandr Țîbulschi cu privire la declararea nulă a contractului de donație nr.3046 din 19 mai 2005, încheiat între Stepan Țîbulschi și Ecaterina Tripăduș, Valentina Ciaichina, declararea nulă a contractului de donație nr.793 din 26 februarie 2010 încheiat între Ecaterina Tripăduș și Denis Tripăduș și declararea nulă a contractului de donație nr.792 din 26 februarie 2010, încheiat între Valentina Ciaichina și Denis Tripăduș.

În conformitate cu art.118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Or, Alexandr Țîbulschi în cadrul examinării pricinii nu a dovedit prin probe concludente și pertinente circumstanțele pe care le invocă drept temei al obiecțiilor sale.

La 11 ianuarie 2016, Alexandr Țîbulschi și avocatul acestuia Igor Ciuru au depus cerere de recurs, cerînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului au indicat că atît prima instanță cît și instanța de apel au tratat superficial mijlocul de probă solicitat de Alexandr Țîbulschi privind efectuarea expertizei medico-legale psihiatrice ambulatorie post-mortem în privința cet. Stepan Țîbulschi de către spitalul de Psihiatrie Bălți.

Menționează că prin încheierea Judecătoriei Bălți din 13 noiembrie 2014 a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale psihiatrice ambulatorie post-mortem în privința lui Stepan Țîbulschi de către Spitalul de Psihiatrie Bălți.

După obținerea actelor solicitate de Spitalul de Psihiatrie Bălți, a solicitat instanței transmiterea dosarului către Spitalul de Psihiatrie Bălți pentru efectuarea expertizei. Instanța de fond a ignorat solicitarea lor fără a o motiva în vre-un fel, iar la 27 ianuarie 2015 dosarul a parvenit în adresa primei instanțe și din scrisoarea de

însoțire, despre care nu a știut, rezultă că persoana interesată nu s-a prezentat și nici n-a prezentat documentele necesare și nici nu a achitat cheltuielile pentru efectuarea expertizei solicitate.

Mai menționează că după obținerea actelor solicitate de Spitalul de Psihiatrie Bălți a solicitat instanțe de judecată transmiterea repetată a dosarului către Spitalul Psihic din Bălți, însă prima instanță a ignorat această solicitare.

Instanța de apel n-a ținut cont de circumstanțele invocate supra și anume de faptul că Alexandr Țîbulschi a aflat despre scrisoarea Spitalului de Psihiatrie Bălți la 27 ianuarie 2015, dată când dosarul era deja întors în judecată și că ulterior a insistat pentru efectuarea expertizei.

Invocă faptul că cu o astfel de cerere s-a adresat și instanței de apel, însă instanța de apel a respins cererea invocând faptul că nu a fost achitată taxa de stat.

Consideră că atât prima instanță cât și instanța de apel i-au încălcat lui Alexandr Țîbulschi dreptul la un proces echitabil, fiind lipsit de dreptul de a prezenta probe pertinente și concludente întru justificarea acțiunii sale.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că recurentul Alexandr Țîbulschi a recepționat decizia motivată a Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2015 la 19 noiembrie 2015 și respectiv, în termenul prevăzut de lege, la 11 ianuarie 2016 a depus cererea de recurs.

La 11 martie 2016, Denis Tripăduș a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către Alexandr Țîbulschi cu menținerea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandr Țîbulschi și avocatul acestuia Igor Ciuru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurenților se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt

a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Alexandr Țîbulschi, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Nu poate fi reținut argumentul din recurs precum că, instanțele de judecată au respins neîntemeiat cererea cu privire la efectuarea expertizei, deoarece așa cum rezultă din actele pricinii, prin încheierea Judecătoria Bălți din 13 noiembrie 2014 la demersul lui Alexandr Țîbulschi a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale psihiatrice ambulatorie post-mortem în privința lui Stepan Țîbulschi de către Spitalul de Psihiatrie Bălți (f.d.62).

La 03 decembrie 2014 încheierea menționată și întregul dosar civil a expedit Spitalului de Psihiatrie Bălți pentru executarea încheierii (f.d.67).

La 29 decembrie 2014 în adresa instanței a parvenit cererea de la Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Psihiatrie Bălți nr.22-12/322 (f.d.69) prin care au fost solicitate prezentarea documentelor suplimentare și s-a comunicat că taxa pentru efectuarea expertizei constituie 2029 lei, care urmează să fie achitată în casa IMSP Spitalului de Psihiatrie. Iar, la 27 ianuarie 2015 în adresa primei instanțe a parvenit dosarul civil în cauză cu scrisoarea de însoțire (f.d.74) din care rezultă că, persoana interesată nu s-a prezentat, n-a prezentat documente necesare și n-a achitat cheltuielile pentru efectuarea expertizei solicitate.

Or, art.124 alin. (2) CPC prevede că, neplata de către solicitantul expertizei, a sumei pentru efectuarea expertizei atrage decăderea din acesta dovadă.

Astfel, recurentul-apelant neachitînd plata pentru efectuarea expertizei este decăzut din proba cu expertiză.

În consecință, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atît în prima instanță cît și instanța de apel, asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Alexandr Țîbulschi și avocatul acestuia, Igor Ciuru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Alexandr Țîbulschi și avocatul acestuia, Igor Ciuru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru